

ВЫПУСК #7

24 ЛІСТАПАДА, 2020

КУЛЬТУРНЫ СУПРАЦІЎ У БЕЛАРУСІ

БЕЛАРУСКІ ФОНД КУЛЬТУРНАЙ САЛІДАРНАСЦІ
БЕЛАРУСКІ ПЭН-ЦЭНТР

Арт: @rumadelima

- 1. ЗАТРИМАННІ І СУДЫ**
- 2. ЦІСК, ЗВАЛЬНЕННІ, АДЛІЧЭННІ,
ЗАБАСТОЎКА**
- 3. АДКРЫТЫ ЛІСТ ПІСЬМЕННІЦКАЙ
СУПОЛЬНАСЦІ**
- 4. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ**
- 5. ГАЛАСЫ АСОБАЎ**
- 6. МІЖНАРОДНАЯ САЛІДАРНАСЦЬ**
- 7. РОЗНАЕ**

1. ЗАТРЫМАННІ І СУДЫ

Алесь Гарбуль, паэт і краязнаўца, правёў адзіночны пікет супраць гвалту у Паставах 15 лістапада. Яго затрымалі і склалі пратакол па ч.1 ар.23.34. 18 лістапада Пастаўскі суд вынес Алесю папярэджанне.

Вольгу Семчанка, працаўніцу Магілёўскага драматычнага тэатру, затрымалі да суду за ўдзел у маршы памяці Рамана Бандарэнка 15 лістапада ў Магілёве. Раней Вольгу ўжо двойчы прыцягвалі да адказнасці за ўдзел у несанкцыянаваных масавых мерапрыемствах.

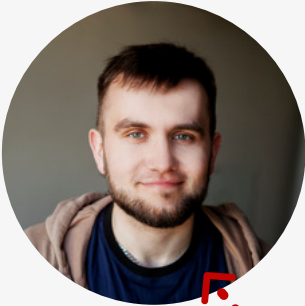
Фота: Belsat

Міхась Мішук, мастак, аўтар адных з першых стрыт-артаў на мінскай Кастрычніцкай вуліцы ў 2012 годзе, атрымаў **13** сутак адміністрацыйнага арышту.

Ілля Ясі́нскі,
актор РТБД, быў
затрыманы 15
лістапада і моцна
збіты.
Ён знаходзіцца ў
шпіталі са
зламанымі
пазванкамі спіны.

**Тарас Круцкіх
(Тарналіцкі),** журналіст і
кінакрытык, затрыманы ў
нядзелю 15 лістапада,
атрымаў **25** сутак арышту.

Эдварду Дмухоўскаму,
вядомаму краязнаўцу,
экскурсаводу і
грамадскаму актывісту,
прысудзілі **10** содняў
адміністрацыйнага
арышту за ўдзел у акцыі
памяці Рамана
Бандарэнкі
15 лістапада.

**Аляксандр
Сакалоў,**
скульптар,
затрыманы 15
лістапада,
атрымаў **15** сутак
арышту.

Вадзім Дзмітранок, вядомы
архітэктар і былы сябра
ініцыятыўнай групы Віктара
Бабарыкі, 15 лістапада быў
затрыманы і жорстка збіты.
Вадзім знаходзіцца ў шпіталі
хуткай дапамогі з закрытай
чэрапна-мазгавой траўмай,
шматлікімі гематомамі і
падазрэннем на цяжкія
пашкодванні ўнутраных
органаў.
Яго ахоўвае канвой, бо цяпер
ён падазраваны па
крымінальнай справе паводле
артыкулу 342 Крымінальнага
кодэксу.

Максім Каржыцкі, акцёр Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Якуба Коласа, быў затрыманы 17 лістапада за тое, што выйшаў да помніка ўшанаваць памяць Рамана Бандарэнкі. 20 лістапада суд пакараў Максіма **10** суткамі арышту.

Дзяніс Варонскі і **Аляксандр Шкіранда**, вулічныя музыкі, якіх затрымалі ў пераходзе Плошчы Якуба Коласа раніцай 20 лістапада, атрымалі **12** і **13** сутак адміністрацыйнага арышту за "ўдзел у культурна-відовішным масавым мерапрыемстве без дазволу Мінгарвыканкама".

ЗАТРЫМАНЫЯ ПАДЧАС МАРШУ РАЁНАЎ 22 ЛІСТАПАДА:

- **Ілля Чарапко-Самахвалаў**, акцёр, вакаліст гуртоў "Петля Пристрастия" і "Кассіопея" (пакараны **15** суткамі арышту);
- **Цімур Рэйзіс**, клавэшнік "АддисАбебы" і праектаў **Сяргея Пукста** (атрымаў **13** сутак адміністрацыйнага арышту);
- **Яўген Юнаў**, фатограф, удзельнік калектываў арт-групы "Беларускі клімат", легенда беларускага рэкламнага рынку.

2. ЦІСК, ЗВАЛЬНЕННІ, АДЛІЧЭННІ, ЗАБАСТОЎКА

ЦІСК НА ХОР “УНІЯ”

Ужо тры ўдзельнікі калектыва пабывалі за кратамі. Была затрыманая і аштрафаваная таксама **Марына**, жонка вядучага саліста **Аляксандра Шыка**. У Аляксандра і Марыны трое сыноў, адзін з іх прыёмны, ён у іхнай сям’і ўжо пяць гадоў. Органы апекі пагражаюць сям’і, што адбяруць прыёмнага сына за іх удзел у мірным пратэсце.

Мікалай Стонька, акцёр Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі, пасля таго як яго калегу **Іллю Ясінскага** затрымалі і збілі, звольніўся і запісаў зварот з асуджэннем ціску на тэатр і беспрэцэдэнтнага гвалту ў краіне.

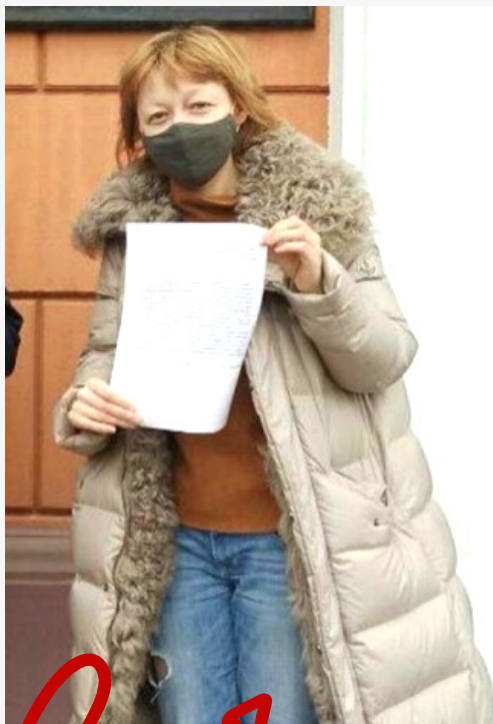

Яўген Малікаў, літаратар і мастацтвазнаўца з Магілёва, аўтар кнігі "Традыцыі раз’бянога дэкору ў народнай архітэктуры паўднёва-ўсходняй Беларусі (канец XIX-першая палова XX ст.)", быў звольнены з БелГУТа, дзе ён працаваў 16 гадоў, праз актыўную грамадзянскую пазіцыю.

**Тры спецыялісты
Цэтра
эксперыментальнай
рэжысуры Акадэміі
мастацтваў**, сярод якіх
Юлія Альшэўская,

вядучая спецыялістка і
рэжысёрка, напісалі
паведамленні на імя
рэктара аб пачатку
забастоўкі 20 лістапада.

У адказ дэкан паведаміў
спецыялістам, што,
хутчэй за ўсё, іх Цэнтр
эксперыментальнай
рэжысуры будзе
расфармаваны.

Фота: euroradio.pl

Трупа **Новага драматычнага
тэатра** 27 кастрычніка
далучылася да
Агульнанацыянальнай
забастоўкі, за што
адміністрацыя тэатра падала
на іх у суд.
18 лістапада суд прызнаў
забастоўку незаконнай.
У выніку **12 акцёраў і 3
супрацоўнікі** напісалі заявы
аб звальненні, двое з іх – пад
ціскам адміністрацыі тэатра.

Па загадзе зверху, актораў НДТ
забаронена браць у іншыя
дзяржаўныя тэатры.

3. АДКРЫТЫ ЛІСТ ПІСЬМЕННІЦКАЙ СУПОЛЬНАСЦІ

БЕЛАРУСКІЯ ЛІТАРАТАРЫ ЗВЯРТАЮЦЦА ДА ўЛАДАЎ,
КІРАЎНІКОЎ ДЗЯРЖАЎНЫХ СТРУКТУРАЎ І
ЧЫНОЎНІКАЎ З ЗАКЛІКАМ СПЫНІЦЬ МАСАВЫЯ
РЭПРЭСІІ І ЗДЗЕКІ З ЛЮДЗЕЙ, ЯКІЯ ХОЧУЦЬ
ПЕРАМЕНАЎ, ПРЫЗНАЦЬ СВАЮ ПАРАЗУ І ПРЫНЯЦЬ
ВОЛЮ НАРОДА!

СЯРОД ПАДПІСАНТАЎ - СВЯТЛАНА АЛЕКСІЕВІЧ, ЛЯВОН
ВОЛЬСКІ, УЛАДЗІМІР НЯКЛЯЕЎ І 200 ІНШЫХ
ЛІТАРАТАРАЎ І ЛІТАРАТАРАК.

4. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ

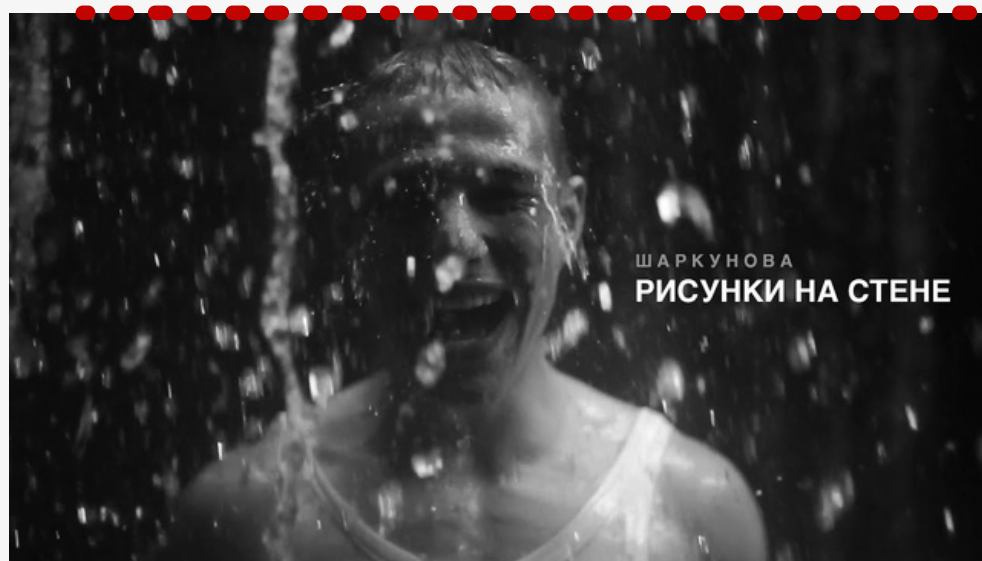
СТУДЭНТЫ І СТУДЭНТКІ
АКАДЭМІІ МАСТАЦТВАЎ
ЗЛАДЗІЛІ ПЕРФОРМАНС
ПАМЯЦІ РАМАНА
БАНДАРЭНКІ 20 ЛІСТАПАДА.

Фота: Belsat

Цікавая гутарка з вольнымі **купалаўцамі** – можна [паглядзець тут](#).

Ганна Шаркунова напісала шчымлівую [песню](#), прысвечаную забітаму **Раману Бандарэнку**.

Канцэрт у падтрымку **хора "Унія"** адбыўся 21 лістапада. Запіс можна паглядзець [па спасылцы](#) і [зрабіць ахвяраванне](#).

Нягледзячы на разгоны і затрыманні, **людзі** працягваюць ладзіць дварвыя актыўнасці. На канцэрт у Сухарава 19 лістапада прыехаў узброены АМАП. **Музыкі** паспелі схавацца, але **сілавікі** забралі апаратуру і ахвяраванні, якія зрабілі жыхары, каб падзякаваць музыкам.

5. ГАЛАСЫ АСОБАЎ

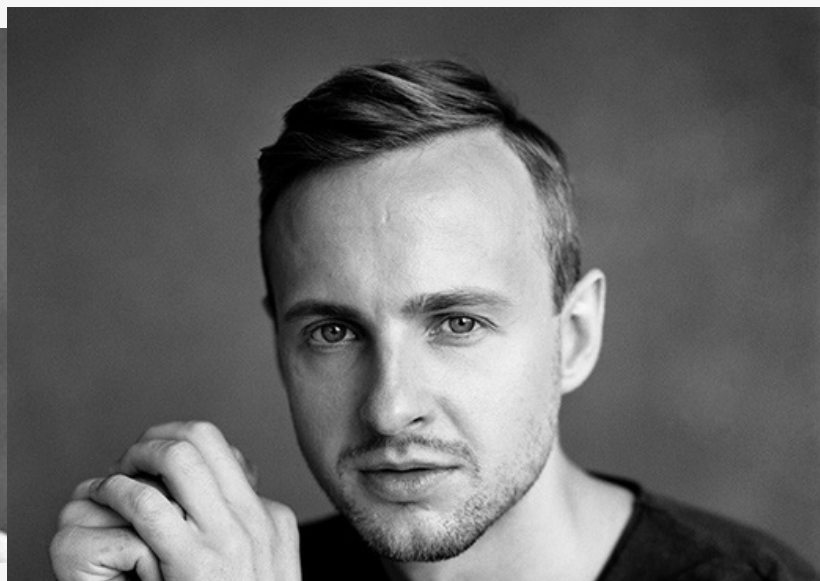

**МІКАЛАЙ ХАЛЕЗІН,
СУЗАСНАВАЛЬНІК І КІРАЎНІК
БЕЛАРУСКАГА СВАБОДНАГА
ТЭАТРУ І ГРАМАДЗКІ ДЗЕЯЧ, ПРА
ЭКАНАМІЧНЫЯ САНКЦЫІ І
РОЗНЫЯ ФАРМАТЫ МІРНАГА
ПРАТЭСТУ:**

“Вонкавы ціск архіважны. Ёсць унутраны ціск народу на рэжым, а ёсць вонкавы ціск. Калі яны не сінхронныя, то ідзе перакос у той ці іншы бок. Атрымліваецца, што сядзіць чыноўнік у Еўропе і глядзіць скрозь пальцы на тое, як выбухаюць гранаты і як страляюць у людзей. Такой сытуацыі быць не можа. Усё патрабуе часу — каардынацыя, пераструктураванне, ціск”.

Музыкі з гурта *Irdorath*, якія на маршах граюць на дудах і за гэта былі звольненыя з працы:
“У цэлым наша творчасць абстрактная і ніколі не была сацыяльнай. Гэта быў сыход ад шэрай рэальнасці ў свет славянскага фэнтэзі, сярэднявечных легенд, народных песень. Але сыходзіць ад рэальнасці цяпер непрыгожа”.

**АНДРЭЙ НОВІК І МІКАЛАЙ СТОЊКА,
АКЦЁРЫ, ЯКІЯ ЗВОЛЬНІЛІСЯ З РТБД НА ЗНАК ПРАТЭСТУ.**

**"КАЛІ ТВАЙГО КАЛЕГУ
ПАКАЛЕЧЫЛІ, ГЭТА СОРАМ –
ВЫХОДЗІЦЬ НА СЦЭНУ, НАВАТ
КАЛІ ТЫ ПРЫСВЯЧАЕШ ЯМУ
СПЕКТАКЛЬ. Я ДУМАЮ, ТЭАТР
ПАВІНЕН БЫЎ СКАЗАЦЬ: "НЕ! МЫ
НЕ БУДЗЕМ ПРАЦАВАЦЬ", ХОЦЬ Я
ВЕДАЮ, ШТО КОЖНЫ ТАМ
РОБІЦЬ ДЛЯ ПЕРАМОГІ ТОЕ, ШТО
МОЖА"**

*"Міністэрства культуры і дагэтуль
цэнзуравала тэатр, але пасля
выбараў ціск узмацніўся. Мы з
гэтым змагаліся, як маглі, але
сітуацыя пагаршалася ўсё больш,
– расказвае Мікалай. — Пакуль мы
прыдумлялі спосабы выказаць
сваю грамадзянскую пазіцыю — у
нас былі "мастацкія" знакі
салідарнасці ў спектаклях альбо
на паклоне, і глядачы іх разумелі,
— нам забаранялі то адно, то
другое, то трэцяе. Я зразумеў, што
не магу выйсці на сцэну і ўвогуле
нічога не рабіць. Выступленне
перад кантралёрамі было б
здзелкай з сумленнем, нават калі я
выказваюся за сценамі тэатра і ўсе
і без таго разумеюць, што я не
ябацька"*

Ілля Ясінскі пасля затрымання 15
лістапада трапіў у бальніцу хуткай
дапамогі. Ён расказаў «Нашай Ніве»,
што адбылося.

Пераломы адросткаў двух пазванкоў –
такі дыягназ паставілі дактары.
Найбліжэйшыя 5-7 дзён Ілля правядзе
ў бальніцы, а зрастацца пераломы
будуць 1.5-2 месяцы. Акцёр павінен
быў граць у спектаклі "Кар'ера доктара
Рауса" ў РТБД, і на знак салідарнасці
падчас спектакля калегі паставілі на
яго месцы пустое крэсла.

**"Можаце зламаць хрыбціну, але
дух не зламаеце".** – кажа Ілля.

Фота: Наталля Фядосенка/ТАСС

**СВЯТЛАНА АЛЕКСІЕВІЧ,
ПІСЬМЕННІЦА, НОБЕЛЕЎСКАЯ
ЛАЎРЭАТКА, СТАРШЫНЯ
БЕЛАРУСКАГА ПЭН-ЦЭНТРА, У
ІНТЭРВ'Ю РАДЫЁ “СВАБОДА”
ПАДЗЯЛІЛАСЯ СВАІМІ ДУМКАМІ
ДАТЫЧНА КІРАВАННЯ
ПРАТЭСТАМІ БЕЛАРУСІ І АБ
ЭКЗІСТЭНЦЫЙНЫХ ПРАБЛЕМАХ
БЕЛАРУСКАЙ РЭВАЛЮЦЫІ:**

**“ЛЮБУЮ «АДЛІГУ», ЛЮБЫ
РЫВОК НАПЕРАД НЕМАГЧЫМА
АДКАЦІЦЬ ДА КАНЦА, У
МІНУЛАЕ ВЯРНУЦЦА ЁЖО
НЕМАГЧЫМА. НАРОД НЕ ХОЧА
ЖЫЦЬ ТАК, ЯК ЁН ЖЫЎ ДА 1990
ГОДУ. І ЁН НЕ БУДЗЕ ТАК ЖЫЦЬ
– НІКОЛІ. ЛЮДЗІ ХОЧУЦЬ
ЕЗДЗІЦЬ ПА СВЕЦЕ, ЧАЛАВЕК
ХОЧА, КАБ ЯГО ДЗЕЦІ
ВУЧЫЛІСЯ ТАМ, ДЗЕ ХОЧУЦЬ.
МОЛАДЗЬ, КАЛІ ЁЙ
РАСКАЗВАЕШ ПРА ТОЕ ЖЫЦЦЁ,
ПРОСТА НЕ ВЕРЫЦЬ, ШТО ТАК
БЫЛО. А БЫЛО, І ЗУСІМ
НЯДАЎНА. ГЭТА ЁСЁ РОЎНА
ПАКІДАЕ СЛЕД І ВЫКЛІКАЕ
НАСТУПСТВЫ. КАЛІ Б НЕ БЫЛО
ХРУШЧОЎСКАЙ «АДЛІГІ», НЕ
БЫЛО Б ПЕРАБУДОВЫ І 90-Х. НЕ
БЫЛО Б 90-Х, НЕ АДБЫВАЛІСЯ Б
ТЫЯ РЭЧЫ, ЯКІЯ АДБЫВАЛІСЯ
ЁЖО Ё ХХІ СТАГОДДЗІ Ё ГРУЗІІ,
ВА УКРАІНЕ, У АРМЕНІІ, ЦЯПЕР
У НАС. ЗМЭНЫ АДБЫВАЮЦЦА,
ТОЛЬКІ ПАВОЛЬНА І ЧАСАМ, ЯК
У НАС, БАЛЮЧА”.**

6. МІЖНАРОДНАЯ САЛІДАРНАСЦЬ

Амбасада незалежнай беларускай культуры адкрылася 17 лістапада ў Брне (Чэшская Рэспубліка), пры **Цэнтры эксперыментальнага тэатра**.

Сэнс заснавання амбасады – папулярызацыя беларускай незалежнай культуры, якая цяпер у Беларусі знаходзіцца пад значным уціскам. У той жа час амбасада будзе спрыяць таму, каб жыхары Чэхіі мелі лепшы доступ да

інфармацыі аб актуальных падзеях у Беларусі.

Сяргей Смятрычэнка, перакладчык, рэдактар і сябра Беларускага ПЭН-цэнтра, стаў першым амбасадарам.

Азнаёміцца з бліжэйшымі планамі Амбасады незалежнай беларускай культуры ў Чэшскай Рэспубліцы можна [па спасылцы](#).

Выстава
“Новае беларускае мастацтва”
праходзіць у
нямецкім
горадзе Любек.

SERGEI MAGNITSKY
HUMAN RIGHTS AWARDS
2020

Courage Under Fire

Award

Winner: Belarus Free Theatre

Беларускі Свабодны тэатр атрымаў прэмію Магніцкага ў галіне правоў чалавека 2020 года ў намінацыі "Мужнасць пад агнём". Сваю прэмію тэатр прысвяціў ахвярам цяперашняй беларускай улады:

"БЕЛАРУСКІ СВАБОДНЫ ТЭАТР ПРЫСВЯЧАЕ ГЭТЫ ПРЫЗ ПАМЯЦІ ВІКТАРА ГАНЧАРА, АНАТОЛЯ КРАСОЎСКАГА, ЮРЫЯ ЗАХАРАНКІ, ДЗМІТРЫЯ ЗАВАДСКАГА, ГЕНАДЗЯ КАРПЕНКІ, АЛЯКСАНДРА ВІХОРА, АЛЯКСАНДРА ТАРАЙКОЎСКАГА, ГЕНАДЗЯ ШУТАВА, МІКІТЫ КРЫЎЦОВА, КАНСТАНЦІНА ШУШМАКОВА, ДЗЯНІСА КУЗНЯЦОВА І РАМАНА БАНДАРЭНКІ".

Фінскія культурныя дзеячы запісалі відэазварот у падтрымку беларускага народа.
"Беларусы больш за 100 дзён змагаюцца за справядлівасць і незалежнасць. У гэтых складаных умовах, калі гвалт і прыгнёт працягваюцца, мы хочам выказаць падтрымку нашым беларускім калегам і беларускаму народу ў іх імкненні да свабоды".

Выпускнікі Рэспубліканскай гімназіі-каледжа пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі запісалі відэазварот, у якім яны патрабуюць вызваліць **Марыю Калеснікову** і ўсіх палітзняволеных, а таксама спыніць рэпрэсіі супраць беларускага народа.

7. РОЗНАЕ

Арт: Арцём Ласкутоў

ШМАТЛІКІЯ СВЕДКІ РАСПАВЯДАЮЦЬ ПРА ЗНЯВАЖЛІВАЕ СТАЎЛЕННЕ ДА БЕЛ-ЧЫРВОНА-БЕЛАГА СЦЯГА З БОКУ СІЛАВІКОЎ. ЧАСТА СЦЯГ, КАНФІСКАВАНЫ Ё КАГОСЬЦІ З ЗАТРЫМАНЫХ, РАСКЛАДВАЮЦЬ НА ПАДЛОГУ АЎТАЗАКА І ПРЫМУШАЮЦЬ ЗАТРЫМАНЫХ ІСЦІ ПА ІМ, АЛЬБО САМІ ТОПЧУЦЬ І ВЫЦІРАЮЦЬ НОГІ АБ ЯГО, ВЫКІДАЮЦЬ У СМЕТНІЦУ.

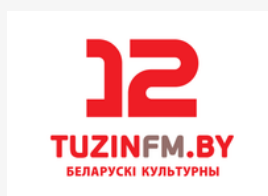

19 лістапада **Лукашэнка** адправіў у адстаўку міністра культуры **Юрыя Бондара**, замяніўшы яго **Анатолем Маркевічам**. Маркевіч – былы памочнік Лукашэнкі па Брэсцкай вобласці, да гэтага ён працаваў настаўнікам і дырэктарам школы, намеснікам старшыні Карэліцкага райвыканкама, старшынём Карэліцкага раённага Савета дэпутатаў.

Гэты матэрыял падрыхтаваны ў супрацы [Беларускім ПЭН-цэнтрам](#) і [Беларускім фондам культурнай салідарнасці](#).

Інфармацыйны партнёр - партал TuzinFM.by.

КАНТАКТЫ

E-mail: BFKS2020@protonmail.com

Telegram: [@by_culture](https://t.me/by_culture)

Facebook: <https://www.facebook.com/bcsfbel>

YouTube: <http://bit.ly/youtube-byculture>

Twitter: [@BYCULTUREFUND](https://twitter.com/BYCULTUREFUND)

ДАПАМАГЧЫ ДЗЕЯЧАМ І ДЗЯЯЧКАМ КУЛЬТУРЫ

можна, падтрымаўшы кампанію [Save our Songs](#) і

[Беларускі фонд культурнай салідарнасці](#)

